

Europska
komisija

HORIZON 2020

ukratko

Okvirni program EU-a za
istraživanje i inovacije

*Istraživanje i
inovacije*

Europe Direct je usluga koja vam omogućuje pronaći odgovore
na pitanja o Europskoj uniji

Besplatni telefonski broj (*):
00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Informacije su besplatne, kao i većina poziva
(mada neke mreže, javne govornice ili hoteli mogu naplaćivati pozive).

Više informacija o Europskoj uniji dostupno je na internetu (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2014.

ISBN: 978-92-79-33063-6 (tiskana verzija)

ISBN: 978-92-79-36563-8 (elektronička verzija)

doi:10.2777/38230 (tiskana verzija)

doi:10.2777/69632 (elektronička verzija)

© Europska unija, 2014.

Umnožavanje je odobreno pod uvjetom navođenja izvora.

Slika na naslovnoj stranici (od lijevog vrha do desnog dna stranice) - World Map: © ag visuell, #16440826, 2011; Transparent Glass Sphere: © Sean Gladwell, #6018533, 2011; Earth inside planet earth Sunrise: © JLV Image Works, #7136232, 2011; Earth inside the world map: © LwRedStorm, #3348265, 2011. Uzorak pozadine: © ESN, 2013; stranice 17, 24, 27: © Fotolia.com, 2013. Slika na stranici 2: © fotogestoeber, #39516950; stranici 9: © ra2 studio, #31382002; stranici 12: © Naeblys, #56186859; stranici 15: © rolffimages, #42688016; stranici 18: © apops, #49969052; stranici 23: @ Sergey Nivens, #55704351; stranici 24: bulbs © Photobank, #20486186, fish © Monika Wisniewska, #3911496; stranici 27: © anyaiavanova, #55314607; stranici 29: © michaeljung, #54396101, 2013. Izvor: Fotolia.com.

EUROPSKA KOMISIJA

Glavna uprava za istraživanje i inovacije

Uprava A – razvoj i koordinacija politika

Jedinica A.1 – unutarnja i vanjska komunikacija

Adresa e-pošte: RTD-PUBLICATIONS@ec.europa.eu

Europska komisija

B-1049 Bruxelles

EUROPSKA KOMISIJA

HORIZON 2020. ukratko

**Okvirni program EU-a
za istraživanje i inovacije**

Uvod	4
Upoznavanje s programom Obzor 2020.	6
Izvrсна znanost	7
Industrijsko vodstvo	9
Društveni izazovi	11
Zagovaranje izvrsnosti i proširenje sudjelovanja	16
Znanost s društvom i za društvo	17
Inovacijske aktivnosti u programu Obzor 2020.	17
Društvene i humanističke znanosti	18
Nuklearno istraživanje za sve građane	19
Znanost za politiku – uloga Zajedničkog istraživačkog centra (JRC)	19
Način djelovanja	20
Tko se može prijaviti?	21
Vrste aktivnosti	22
Iznosi financiranja	25
Provjere i revizije	25
Pristupna prava	26
Dijeljenje rezultata uz zaštitu prava intelektualnog vlasništva	26
Etika i istraživanje	27
Ostali izvori financiranja kroz program Obzor 2020.	27
Europsko i globalno razmišljanje	30
Istraživanje bez granica	31
Otvorenost prema svijetu	31
Kako se prijaviti	32

Uvod

Obzor 2020. – stvaranje izvrsne znanosti za Europu

Obzor 2020. najveći je program za istraživanje i inovacije ikada u EU-u. Dovede će do više ključnih otkrića, pronalazaka i inovacija prenošenjem sjajnih ideja iz laboratorija na tržište. U razdoblju od 7 godina (2014. do 2020.) dostupno je gotovo 80 milijardi eura⁽¹⁾ za financiranje, uz privatna i nacionalna ulaganja koja će dodijeljeni novac privući.

Obzor 2020. u političkom smislu podupiru europski vođe i članovi Europskoga parlamenta. Složili su se da je ulaganje u istraživanje i inovacije ključno za budućnost Europe te su ga ugradili u središte strategije Europa 2020. za pametan, održiv i uključiv rast. Obzor 2020. pomaže ostvariti taj cilj spajanjem istraživanja i inovacija i usmjeravanjem na tri ključna područja: izvrsnu znanost, industrijsko vodstvo i društvene izazove. Cilj je osigurati da Europa stvara znanost i tehnologiju na svjetskoj razini koje pokreću gospodarski rast.

Financiranje EU-a za istraživanje na temelju prethodnih okvirnih programa već je udružilo znanstvenike i industriju iz Europe i cijelog svijeta radi pronalazanja rješenja za mnogobrojne izazove. Njihove su inovacije poboljšale živote, pomogle u zaštiti okoliša te učinile europsku industriju održivijom i konkurentnijom. Sudjelovanje u programu Obzor 2020. otvoreno je za istraživače iz svih dijelova svijeta.

Njihovo je iskustvo bilo ključno za razvoj ovog pionirskog programa. Komisija je prikupila njihove povratne informacije te uzela u obzir preporuke država članica i Europskog parlamenta, kao i lekcije naučene u prethodnim programima. Poruka je bila jasna: Obzor 2020. treba biti jednostavniji za korisnike. I jest!

⁽¹⁾ Svi su iznosi navedeni u trenutačnim cijenama.

Upoznavanje s programom Obzor 2020.

OBZOR 2020. ukratko

Izvrсна znanost, konkurentna industrija i savladavanje društvenih izazova nalaze se u središtu programa Obzor 2020. Ciljano financiranje osigurat će brži prijenos najboljih ideja na tržište te njihovo što brže provođenje u našim gradovima, bolnicama, tvornicama, prodavaonicama i domovima.

► Izvrсна znanost

Obzor 2020. potaknut će položaj EU-a kao svjetskog predvodnika u znanosti, privlačenjem najboljih umova i pomaganjem znanstvenicima u suradnji i razmjeni ideja diljem Europe. Pomoći će talentiranim pojedincima i inovativnim tvrtkama da povećaju konkurentnost Europe, stvaranjem radnih mjesta i pridonoseanjem boljem životnom standardu, što će svakome koristiti.

Pionirska istraživanja koja financira Europsko istraživačko vijeće (ERC)

Neki od današnjih najznačajnijih izuma ishod su naše urođene znatiželje o načinu na koji svijet djeluje. Iako istraživanja koja pokreću znatiželja u području znanosti rijetko izričito podupiru komercijalne proizvode, njihova otkrića ipak pokreću brojne inovacije. Budući da se pionirsko istraživanje često prvo suočava s rezovima u vremenima gospodarskih poteškoća, EU potiče povećanje ulaganja putem Europskog istraživačkog vijeća. Izvršnost je jedini kriterij za financiranje EU-a koje se dodjeljuje pojedinim istraživačima ili istraživačkim skupinama.

Financiranje: 13,095 milijardi eura

Aktivnosti Marie Skłodowska-Curie

Osposobljavanje i razvoj karijere pomažu u stvaranju vodećih istraživača. Potpora se nudi mladim i iskusnim istraživačima kako bi razvili svoje karijere u vještine osposobljavanjem ili zapošljavanjem na određeno razdoblje u

drugoj državi ili privatnom sektoru. Na taj način dobivaju znanje i iskustvo koje im omogućava da u potpunosti ostvare svoj potencijal.

Financiranje: 6,162 milijardi eura

Buduće tehnologije i tehnologije u nastajanju

Praćenjem najsuvremenijih tehnologija, Europa će zadržati konkurentnost i stvarati nova radna mjesta koja zahtijevaju stručne vještine. Dakle, potrebni su proaktivnost i inovativno razmišljanje. Financiranje EU-a pomaže da Europa postane najbolje moguće okruženje za odgovornu i multidisciplinarnu suradnju u pogledu novih i budućih tehnologija.

Financiranje: 2,696 milijardi eura

Infrastruktura na svjetskoj razini

Oprema za istraživanje može biti toliko složena i skupa da ju nijedna istraživačka skupina, pa čak ni država, ne može samostalno kupiti, izgraditi ili upravljati njome. Primjeri obuhvaćaju: lasere velike snage koji se koriste u raznim istraživačkim zajednicama u područjima medicine, znanosti o materijalima i biokemije, specijalizirane zrakoplove visoke tehnologije ili nadzornu postaju na dnu mora za promatranje klimatskih promjena.

Navedeni proizvodi mogu koštati milijune eura i zahtijevati vještine najboljih svjetskih stručnjaka. Financiranje EU-a pomaže u prikupljanju sredstava za takve projekte širokih razmjera te pruža europskim istraživačima pristup najsuvremenijim, vrhunskim infrastrukturama i na taj način omogućava novo i uzbudljivo istraživanje.

Financiranje: 2,488 milijardi eura

► **Industrijsko vodstvo**

Kako bi bila najbolja u onome što radi, Europa treba uložiti u obećavajuće i strateške tehnologije, kao što su tehnologije koje se koriste u naprednoj proizvodnji i mikroelektronici. No samo javno financiranje nije dovoljno: EU treba ohrabrivati tvrtke da ulože više sredstava u istraživanje i usmjere se na područja u kojima mogu surađivati s javnim sektorom radi poticanja inovacija.

Tvrtke će postati inovativnije, učinkovitije i konkurentnije te samim time biti na dobitku. Tako se stvaraju nova radna mjesta i tržišne mogućnosti. Svaki euro koji EU uložiti proizvede otprilike 13 eura u pogledu dodane vrijednosti za tvrtke. Dodatno povećanje ulaganja na 3% BDP-a do 2020. stvorilo bi 3,7 milijuna radnih mjesta!

Vodstvo u razvojnim i industrijskim tehnologijama

Obzor 2020. podržava revolucionarne tehnologije potrebne za pokretanje inovacija u svim sektorima, uključujući informacijsku i komunikacijsku tehnologiju (ICT) te svemirsku tehnologiju. Ključne razvojne tehnologije kao što su napredna proizvodnja i materijali, biotehnologija i

nanotehnologije nalaze se u središtu inovativnih proizvoda: pametnih telefona, baterija visokih performansi, lakih vozila, nanolijekova, pametnih tekstila i mnogih drugih. Europska proizvodna industrija ključan je poslodavac koji osigurava radna mjesta za 31 milijun ljudi diljem Europe.

Financiranje: 13,557 milijardi eura

Posebna pažnja u programu Obzor 2020. pruža se malim i srednjim poduzećima (MSP) kao ključnom izvoru radnih mjesta i inovacija. Mogu surađivati u projektima kao dio konzorcija i primiti sredstva financiranja putem instrumenta posebno osmišljenog za visoko inovativne manje tvrtke. Usmjerenost programa Obzor 2020. na modernizaciju i integraciju povećat će uključenost MSP-a barem na 20% (8,65 milijardi eura) od ukupnog iznosa kombiniranih proračuna inicijativa „Vodstvo u razvojnim i industrijskim tehnologijama“ i „Društveni izazovi“. Instrument MSP-a bit će značajan u postizanju tog cilja pružanjem podrške pojedinačnim MSP-ovima ili konzorciju MSP-ova, procjenom održivosti njihovih ideja na tržištu na visokorizičnoj razini te pomaganjem u daljnjem razvitku tih ideja. Financiranje je također dostupno za obučavanje tvrtki i pružanje smjernica o određivanju i privlačenju privatnih ulagača.

Financiranje: barem 3 milijardi eura dodjeljuje se instrumentu MSP-a

Pristup rizičnom financiranju

Inovativne tvrtke i ostale organizacije često teško pristupaju financiranju za visokorizične nove ideje ili njihov razvoj. Obzor 2020. pomaže popuniti tu „inovacijsku rupu“ davanjem zajmova i jamstava, kao i ulaganjem u inovativne MSP-ove i tvrtke srednje tržišne vrijednosti. Takva pomoć služi kao katalizator u privlačenju privatnog financiranja i rizičnog kapitala za istraživanje i razvoj. Procjenjuje se da svaki euro koji EU uloži proizvede 5 eura dodatnog financiranja.

Financiranje: 2,842 milijardi eura

► Društveni izazovi

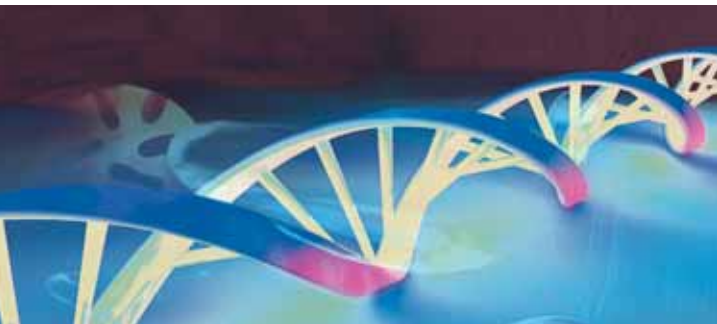
EU je utvrdio sedam glavnih izazova u kojima ciljana ulaganja u istraživanje i inovacije mogu ostvariti stvaran učinak i koristiti građanima:

- * zdravlje, demografske promjene i dobrobit;
- * prehrambena sigurnost, održiva poljoprivreda i šumarstvo, morsko i pomorsko istraživanje i istraživanje unutarnjih voda te bioekonomija;
- * sigurna, čista i učinkovita energija;
- * pametni, „zeleni“ i integrirani prijevoz;
- * klimatske aktivnosti, okoliš, učinkovitost resursa i sirovina;
- * Europa u svijetu koji se mijenja – uključeniije, inovativnije i reflektivnije društvo;
- * sigurna društva – zaštita slobode i sigurnosti Europe i njenih građana.

Zdravlje i dobrobit

Svi žele dug, sretan i zdrav život, a znanstvenici čine sve što je u njihovoj moći kako bi to omogućili. Rješavaju neke od najvećih aktualnih zdravstvenih problema kao i prijetnje u nastajanju poput Alzheimerove bolesti, dijabetesa i „superbakterija“ otpornih na antibiotike. Ulaganje u istraživanje i inovacije u zdravstvu pomažu nam da ostanemo aktivni, razvijamo novo, sigurnije i učinkovitije liječenje te očuvamo održivost sustava zdravstva i skrbi. Liječnici će dobiti alate koji su im potrebni za personalizirani pristup u medicini te će se poboljšati prevencija i liječenje kroničnih i infektivnih bolesti.

Financiranje: 7,472 milijardi eura

Sigurnost hrane i održiva uporaba bioloških izvora

Budući da se očekuje rast stanovništva na devet milijardi ljudi do 2050., moramo pronaći načine koji će korjenito promijeniti naš pristup proizvodnji, konzumaciji, obradi, skladištenju, recikliranju i zbrinjavanju otpada te svesti na minimum utjecaje na okoliš. To obuhvaća pronalaženje ravnoteže u uporabi obnovljivih i neobnovljivih izvora s kopna, mora i oceana, pretvaranje otpada u vrijedne izvore i održivu proizvodnju hrane, prehrambenih proizvoda, bioloških proizvoda i bioenergije. Poljoprivreda i šumarstvo te prehrambene i biološke industrije u EU-u zajedno zapošljavaju 22 milijuna ljudi i imaju ključnu ulogu u urbanom razvoju i upravljanju europskom prirodnom baštinom.

Financiranje: 3,851 milijardi eura

Održiva energija

Energija pokreće suvremeno gospodarstvo, no već i puko održavanje našeg životnog standarda zahtijeva ogromne količine energije. Kao druga najveća gospodarska sila na svijetu, Europa je jako ovisna o ostatku svijeta u pogledu energije – energije iz fosilnih goriva koja ubrzava klimatske promjene. Stoga je EU postavio vlastite ambiciozne ciljeve u vezi s klimom i energijom. Financiranje EU-a putem programa Obzor 2020. odigrat će ključnu ulogu u ispunjavanju tih ciljeva.

Financiranje: 5,931 milijardi eura

Zelena, integrirana mobilnost

Mobilnost pokreće zapošljavanje, gospodarski rast, boljitak i svjetsku trgovinu. Također pruža značajne poveznice između ljudi i zajednica. Međutim, današnji prijevozni sustavi i način na koji ih koristimo neodrživi su. Previše se oslanjamo na dionice nafte u padanju, što dovodi do niže energetske sigurnosti. Problemi povezani s prijevozom poput prometnih gužvi, cestovne sigurnosti i zagađenja atmosfere svakodnevno utječu na naše živote i zdravlje. Kako bi se riješili navedeni problemi, Obzor 2020. pridonosi stvaranju održivog prijevoznog sustava koji odgovara modernoj, konkurentnoj Europi.

Financiranje: 6,339 milijardi eura

Klimatske aktivnosti, okoliš, učinkovitost izvora i sirovine

Era dugotrajno jeftinih izvora dolazi kraju: pristup sirovinama i čistoj vodi više se ne može uzimati za gotovo. Biološka raznolikost i ekosustavi također su pod pritiskom. Rješenje jest odmah uložiti u inovacije za održavanje zelenog gospodarstva koje je u skladu s prirodnim okolišem. Rješavanje pitanja povezanih s klimatskim promjenama zajednički je prioritet u programu Obzor 2020. i obuhvaća 35 % njegovog ukupnog proračuna.

Otpad i voda posebno su značajni. Otpad je trenutačno odgovoran za 2 % emisija stakleničkih plinova u EU-u, dok bi povećanje rasta za samo 1 % u industriji vode moglo stvoriti do 20 000 novih radnih mjesta

Financiranje: 3,081 milijardi eura

Europa u svijetu koji se mijenja – uključeniije, inovativnije i reflektivnije društvo

U Europi je 2011. godine oko 80 milijuna ljudi bilo na rubu siromaštva. Značajan broj mladih ljudi o kojima naša budućnost ovisi nije uključeno u sustave obrazovanja, rada ili osposobljavanja. Postoje dva primjera izazova koji prijete budućnosti Europe i pojedinaca u velikim društvenim sektorima. Istraživanje i inovacije mogu pomoći prevladati gospodarske nesigurnosti i osigurati otpornost Europe na buduće krize, demografske promjene i migracijske uzorke. Zato program Obzor 2020. financira istraživanja o novim strategijama i strukturama upravljanja. Financiranje također podržava nove oblike inovacija kao što su otvorene inovacije, modeli poslovnih inovacija, inovacije u javnom sektoru i društvene inovacije kako bi se udovoljilo potrebama društva. Podržavanjem istraživanja i inovacija povezanih s europskom baštinom, identitetom, povijesti, kulturom i ulogom Europe u svijetu, EU istovremeno gradi „reflektivna društva“ u kojima se istražuju zajedničke vrijednosti i njihov doprinos našoj zajedničkoj budućnosti.

Financiranje: 1,309 milijardi eura

Sigurna društva – zaštita slobode i sigurnosti Europe i njenih građana

U današnje vrijeme održavanje sigurnosti građana odnosi se na borbu protiv zločina i terorizma, zaštitu zajednica od katastrofa koje je prouzročila priroda ili čovjek, sprječavanje virtualnih napada i zaštita od ilegalne trgovine ljudima, drogom i krivotvorenom robom. Istraživanjem i inovacijama EU-a razvijaju se nove tehnologije radi zaštite društva pri čemu se poštuju privatnost i temeljna prava – dvije temeljne vrijednosti koje se nalaze u središtu istraživanja EU-a o sigurnosti. Te tehnologije imaju značajan potencijal za poticanje gospodarskih aktivnosti pomoću novih proizvoda i usluga te za stvaranje radnih mjesta.

Financiranje: 1,695 milijardi eura

► Zagovaranje izvrsnosti i proširenje sudjelovanja

Istraživanja i inovacije od ključnog su značaja za gospodarski boljitak te su potrebne mjere koje će osigurati usklađivanje i poboljšanje izvedbi inovacija svih država članica i njihovih regija. Iskustvo pokazuje da su razlike u izvedbi inovacija diljem Europe izraženije kada gospodarska kriza ograniči nacionalne proračune. Stoga je iskorištavanje potencijala europskih talentiranih skupina te povećanje i širenje koristi povezanih s inovacijama diljem Europe najbolji način za ojačavanje konkurentnosti Europe i njezine sposobnosti za rješavanje društvenih izazova u budućnosti.

Posebne mjere prema programu Obzor 2020. obuhvaćaju:

- * poticanje suradnje između izvrsnih istraživačkih ustanova i njihovih niže kvalificiranih partnera radi stvaranja ili unaprjeđivanja centara izvrsnosti;
- * poticanje partnerstva među ustanovama, uključujući razmjenu osoblja, posjete stručnjaka i tečajeve osposobljavanja;
- * uspostavljanje „voditelja Europskog istraživačkog područja (ERA)“ radi privlačenja iznimnih akademika u ustanove visokog potencijala;
- * program za podršku politike kako bi se poboljšale nacionalne i regionalne politike za istraživanje i inovacije;
- * omogućavanje izvrsnim istraživačima i inovatorima bolji pristup međunarodnim mrežama;
- * jačanje transnacionalnih mreža Nacionalnih osoba za kontakt radi pružanja informacija onima koji traže potporu.

Financiranje: 816 milijuna eura

Sinergija s drugim politikama

Osnovna pretpostavka strategije Europa 2020. za pametan, održiv i uključiv rast jest da bi sve politike EU-a trebale djelovati zajedno radi postizanja ciljeva. U pogledu istraživanja i inovacija, Europski strukturni i investicijski fondovi pružaju komplementarnu potporu programu Obzor 2020. za financiranje unaprjeđenja znanstvene infrastrukture (od laboratorijske opreme i super računala do visokobrzinskih mreža podataka) i povećanje kapaciteta za istraživanje i inovacije prema potrebi.

► Znanost s društvom i za društvo

Učinkovita suradnja znanosti i društva potrebna je za novačenje novih talenata i spajanje znanstvene izvrsnosti s društvenom svijesti i odgovornosti. To znači sveobuhvatno razumijevanje problema. Stoga Obzor 2020. podupire projekte koji građane uključuju u procese koji definiraju prirodu istraživanja koje utječe na njihove svakodnevne živote. Šire razumijevanje između stručnih i nestručnih zajednica u pogledu ciljeva i kako ih postići održat će znanstvenu izvrsnost i omogućiti društvu da podijeli vlasništvo nad rezultatima.

Financiranje: 462 milijuna eura

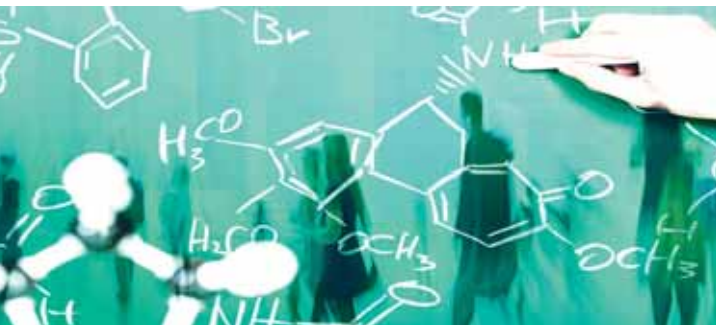
► Inovacijske aktivnosti u programu Obzor 2020.

Kroz program Obzor 2020. pruža se značajna potpora inovacijama za izradu prototipova, ispitivanja, ogledna pokazivanja, pokusne primjene, vrednovanje proizvoda široke potrošnje i tržišne replikacije. Značajna potpora za pristupe sa stajališta potražnje još je jedna važna značajka, posebno predkomercijalna i prva komercijalna javna nabava za inovacije, kao i propisi za poticanje inovacija i postavljanje normi. Obuhvaćeni su

novi oblici društvenih inovacija te inovacija u javnom sektoru, kao i probne aktivnosti za usluge i proizvode u javnom sektoru.

► Društvene i humanističke znanosti

Kao zajedničko pitanje od temeljnog značaja, istraživanje u području društvenih i humanističkih znanosti (SSH) potpuno je integrirano u svaki od općih ciljeva programa Obzor 2020. Ugrađivanje istraživanja u području društvenih i humanističkih znanosti u program Obzor 2020. ključno je za povećanje koristi za društvo u pogledu ulaganja u znanost i tehnologiju. Uključivanje socioekonomske dimenzije u osmišljavanje, razvoj i provedbu samog istraživanja i novih tehnologija može pomoći u pronalaženju rješenja za društvene probleme. Taj novi pristup očituje se u odluci o usmjeravanju programa Obzor 2020. na „izazove“, umjesto na disciplinarna istraživačka područja.

▶ Nuklearno istraživanje za sve građane

Istraživanje EU-a o nuklearnoj fuziji usmjereno je na zaštitu i sigurnost, medicinsko istraživanje, zaštitu od radijacije, upravljanje otpadom, industrijske uporabe radijacije te obuhvaća mnoga druga područja, kao što je uporaba radijacije u poljoprivrednom sektoru.

Istraživanje EU-a o nuklearnoj fuziji želi pokazati da fuzija može postati održiv izvor energije za široku komercijalnu uporabu unutar razumnog vremenskog okvira, združivanjem napora svih dionika u jedinstveni europski zajednički program.

Financiranje: 1,603 milijardi eura

▶ Znanost za politiku – uloga Zajedničkog istraživačkog centra (JRC)

Zajednički istraživački centar organizacijska je služba Komisije koja pruža neovisnu, na činjenicama zasnovanu znanstvenu i tehničku podršku politikama EU-a. Njegove se djelatnosti, od kojih se mnoge odnose na sedam društvenih izazova, financiraju iz programa Obzor 2020. Putem programa za istraživanje i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju, Zajednički istraživački centar također podupire napore EU-a u vezi s poboljšanjem nuklearne sigurnosti i zaštite od radijacije.

Dodatne informacije: <https://ec.europa.eu/jrc/>

Način djelovanja

Obzor 2020. otvoren je svima. U sklopu programa Obzor 2020. postoji samo jedan skup pojednostavljenih pravila i procedura. To znači da se sudionici mogu usmjeriti na ono što je zaista važno: istraživanje, inovacije i rezultate.

Usmjereni pristup osigurava brzo pokretanje novih projekata, a samim time i brže postizanje rezultata.

Pravila su osmišljena tako da jamče pošteno ophođenje, štite sudionike i osiguravaju primjereno trošenje javnog novca.

► Tko se može prijaviti

- * Za standardne istraživačke projekte – konzorcij sastavljen od barem tri pravna subjekta. Svaki subjekt mora biti osnovan u državi članici EU-a ili pridruženoj državi.
- * Za ostale programe – Europsko istraživačko vijeće (ERC) (str. 23.), instrument MSP-a (str. 24.), sufinanciranje nacionalnih ili javnih poziva ili programa (str. 28.), koordinacija i potpora (str. 23.), osposobljavanje i mobilnost (str. 24.) – minimalni uvjet za sudjelovanje jest jedan pravni subjekt osnovan u državi članici ili pridruženoj državi.

Mogu se primjenjivati i dodatni uvjeti. Za dodatne informacije, pogledajte Radni program (str. 33.).

Općenito, sudjelovati mogu pravni subjekti osnovani u bilo kojoj državi i međunarodne organizacije.

Sporazumi između EU-a i pojedinih vlada stvorili su niz pridruženih država čiji pravni subjekti mogu ravnopravno sudjelovati u programu Obzor 2020. kao i pravni subjekti iz država članica EU-a.

Za popis pridruženih država, pogledajte <http://bit.ly/H2020AC>

Uključeni pravni subjekti iz drugih zemalja također mogu dobiti financijske potpore EU-a, no pod određenim okolnostima.

Pogledajte <http://bit.ly/H2020IPC>

► Vrste aktivnosti

Aktivnosti povezane s istraživanjem i inovacijama

Financiranje istraživačkih projekata koji rješavaju jasno utvrđene izazove što može dovesti do razvoja novog znanja ili nove tehnologije.

Tko? Konzorcij partnera iz različitih država, industrija i akademskih zajednica.

Aktivnosti povezane s inovacijama

Financiranje je više usmjereno prema aktivnostima koje su blisko povezane s tržištem. Primjerice, izrada prototipova, ispitivanje, ogledno pokazivanje, probni projekti, daljnji komercijalni razvoj itd., ako su usmjereni na proizvodnju novih ili poboljšanih proizvoda ili usluga.

Tko? Konzorcij partnera iz različitih država, industrija i akademskih zajednica.

Aktivnosti povezane s koordinacijom i potporom

Financiranje obuhvaća koordinaciju i umrežavanje istraživačkih i inovacijskih projekata, programa i politika. Financiranje za samo istraživanje i inovacije pokriveno je drugim aktivnostima.

Tko? Pojedinačni pravni subjekti ili partnerski konzorciji iz različitih država, industrija i akademskih zajednica.

Financijske potpore za pionirska istraživanja – Europsko istraživačko vijeće

Financiranje projekata koji se vrednuju isključivo prema kriteriju izvrsnosti u bilo kojem istraživačkom području, a provodi ih jedna nacionalna ili multinacionalna istraživačka skupina predvođena „glavnim istraživačem“.

Tko? Europsko istraživačko vijeće financira izvrsne istraživače na početku karijere, neovisne istraživače iiskusne predvodnike u istraživanju. Istraživači mogu dolaziti iz bilo koje države, a njihovi projekti mogu pripadati bilo kojem istraživačkom području.

Potpora za osposobljavanje i razvoj karijere – aktivnosti Marie Skłodowska-Curie

Financiranje međunarodnih stipendija za istraživanje u javnom ili privatnom sektoru, osposobljavanje za istraživanje, razmjene osoblja.

Tko? Istraživači s malo iskustva ili iskusni istraživači (iz bilo koje države), tehničko osoblje, nacionalni/regionalni istraživački programi koji uključuju mobilnost.

Instrument MSP-a

Instrument je usmjeren na visoko inovativne MSP-ove koji žele unaprijediti svoj razvojni potencijal. Nudi jednokratne potpore za studije provedivosti, bespovratna sredstva za glavne faze inovacijskih projekata (ogledno pokazivanje, izrada prototipova, ispitivanje, razvoj aplikacije...) i na kraju, faza komercijalizacije podupire se neizravno kroz olakšavanje pristupa dužničkim i vlasničkim financijskim instrumentima.

Tko? Sudjelovati mogu samo MSP-ovi. Pojedinačni MSP-i ili konzorcij MSP-ova koji su osnovani u EU-u ili pridruženoj državi.

Brz put do inovacija

Financiranje treba započeti 2015. kao probni projekt. Nепrekidno otvoreni pozivi povezani s inovacijama bit će usmjereni na inovacijske projekte koji se bave bilo kojom tehnologijom ili područjem društvenih izazova. Na pola puta provedbe programa Obzor 2020., probni će projekt proći dubinsku procjenu.

Tko? Industrija, uključujući MSP-ove s najmanje tri i najviše pet partnera te financiranje EU-a u iznosu od najviše 3 milijuna eura po projektu.

► Iznosi financiranja

U programu Obzor 2020. postoji jedinstveni iznos financiranja za sve korisnike i sve aktivnosti u potporama za istraživanje. Financiranje EU-a pokriva do 100% opravdanih troškova za sve aktivnosti povezane s istraživanjem i inovacijama. Za aktivnosti povezane s inovacijama, financiranje uobičajeno pokriva 70% opravdanih troškova, no može se povećati na 100% za neprofitne organizacije. Neizravni opravdani troškovi (npr. administrativni, komunikacijski i infrastrukturni troškovi) nadoknađuju se paušalnim iznosom od 25% izravnih opravdanih troškova (troškovi koji su izravno povezani s provedbom aktivnosti).

► Provjere i revizije

Samo koordinatori projekata koji potražuju financiranje od Unije u iznosu od 500000 eura ili više bit će podložni provjeri financijske održivosti, u kojoj moraju dokazati da imaju sredstva potrebna za provedbu projekta. Europska komisija provjerava sudionike projekta do dvije godine nakon plaćanja bilance. Strategija revizije usmjerena je na prevenciju rizika i prijevare.

► **Pristupna prava**

Pristupna prava odnose se na pravo uporabe rezultata ili prethodnih rezultata drugog sudionika u projektu.

Pristupna prava ostvaruju sudionici radi provedbe projekta ili iskorištavanja svojih rezultata, EU u nekomercijalne svrhe radi donošenja politika i države članice u području sigurnih društava u nekomercijalne svrhe radi donošenja politika.

► **Dijeljenje rezultata uz zaštitu prava intelektualnog vlasništva**

Svaki sudionik mora što prije podijeliti rezultate koje ostvari, odnosno posjeduje. Izuzeća se primjenjuju samo kako bi se zaštitila prava intelektualnog vlasništva, sigurnost ili zakoniti interesi.

Tijekom objavljivanja u znanstvenim publikacijama, mora se osigurati otvoreni pristup toj publikaciji. To jamči da su rezultati istraživanja koje financiraju porezni obveznici EU-a svima dostupni bez naknade.

Prava intelektualnog vlasništva pripadaju skupini koja ostvari te rezultate. U vrlo određenim okolnostima, može se primijeniti zajedničko vlasništvo. Nakon ostvarivanja rezultata, zajednički vlasnici mogu se dogovoriti o drugačijem sustavu vlasništva.

► Etika i istraživanje

Etika je sastavni dio istraživanja te pokretač izvrsnosti istraživanja. Sve aktivnosti financirane u sklopu programa Obzor 2020. moraju biti u skladu s etičkim načelima i nadležnim nacionalnim propisima. Etička načela uključuju izbjegavanje kršenja istraživačkog integriteta, posebno sve vrste plagiranja, krivotvorenja ili falsificiranja podataka.

► Ostali izvori financiranja kroz program Obzor 2020.

Kroz partnerstva, Obzor 2020. razvit će bolju sinergiju s nacionalnim i regionalnim programima, ohrabriti veća privatna ulaganja u istraživanje i inovacije te udružiti europske resurse u rješavanju najvećih izazova.

Tijekom sedam godina, financiranje EU-a od 8 milijardi eura privući će 10 milijardi eura iz privatnog sektora i još 4 milijarde eura iz država EU-a. Najveći dio financiranja pripast će Zajedničkim tehnološkim inicijativama (JTI). One djeluju kao partnerska

poduzeća te organiziraju vlastite istraživačke planove. Zajedničke tehnološke inicijative aktivne su u brojnim područjima od strateške važnosti za EU: inovativni lijekovi, gorivne ćelije i vodik, čišće, tiše letjelice, biološke industrije te proizvodnja elektronike. Ažurirani popis dostupan je na ovoj internetskoj stranici <http://bit.ly/H2020Partners>

Javno-javna partnerstva također omogućavaju organizacijama iz javnog sektora EU-a da sastave zajedničke istraživačke programe. Područja koja pokrivaju uključuju: potporu visokotehnološkim MSP-ovima, nove načine liječenja bolesti povezanih sa siromaštvom, nove tehnologije mjerenja i tehnologije koje omogućuju starijim i osobama s invaliditetom da žive sigurno u svojim domovima.

Program sufinanciranja

Glavna svrha aktivnosti programa sufinanciranja jest nadopuniti individualne pozive ili programe. Primjerice:

- * pozive na podnošenje prijedloga između nacionalnih istraživačkih programa (sufinanciranje ERA-NET);
- * pozive na nadmetanje za predkomercijalnu javnu nabavu ili javnu nabavu inovativnih rješenja (sufinanciranje PCP-PPI);
- * programe mobilnosti (sufinanciranje Marie Skłodowska-Curie).

Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT)

Europski institut za inovacije i tehnologiju integrira više obrazovanje, istraživanje i inovacije putem „Zajednica znanja i inovacija“ (KIC) radi stvaranja novih pristupa inovacijama, pokretanja održivog rasta i konkurentnosti te promoviranja poduzetništva. Takva inovativna partnerstva moraju imati dugoročnu viziju koja se proteže na barem sedam godina te se njima mora upravljati na temelju poslovne logike koja se vodi

pristupom usmjerenom prema rezultatima te postavlja jasne ciljeve j u pogledu postizanja gospodarskog i društvenog učinka te stjecanja uloge svjetskog igrača.

Za dodatne informacije: <http://eit.europa.eu/>

Financiranje: 2,711 milijardi eura

Tko? Konzorcij koji predstavlja istraživanje, obrazovanje i inovacije/posao.

Europsko i globalno razmišljanje

OBZOR 2020. ukratko

► Istraživanje bez granica

Kako bi Europa pronašla rješenja za društvene izazove dok potiče rast i konkurentnost, potrebna joj je potpuno djelotvorna mreža istraživačke izvrsnosti – Europsko istraživačko područje (ERA). Pomoću financiranja EU-a razvija se jedinstveno tržište znanja, istraživanja i inovacija koje omogućava slobodno kretanje istraživača, njihovog znanja i rezultata diljem Europe.

ERA jamči razmjenu znanja i ideja diljem Europe, umanjujući rizik od traćenja novca na dupliciranje istraživanja – istodobno provođenje jednakih istraživanja u različitim europskim laboratorijima. Koordinirani pristup koji potiče Obzor 2020. osigurava da se svaki euro potrošen na istraživanje strateški ulaže.

► Otvorenost prema svijetu

U skladu sa strategijom Europske unije za međunarodnu suradnju u istraživanju i inovacijama, Obzor 2020. otvoren je za sudjelovanje istraživačima iz svih dijelova svijeta. Budući da se sve više istraživanja i inovacija provodi u međunarodnim partnerskim zemljama, ključno je da Europa ima pristup najboljim istraživačima i istraživačkim centrima diljem svijeta. Na taj se način ne dobivaju samo izvori novih ideja i stručnosti već se osigurava suradnja europskih istraživača s najboljim svjetskim istraživačima.

Ciljne aktivnosti međunarodne suradnje uključene su u društvene izazove, razvojne i industrijske tehnologije i ostale relevantne dijelove programa Obzor 2020. Područja i partneri za suradnju utvrđeni su u relevantnom Radnom programu.

Za više informacija o tome tko je kvalificiran za suradnju, pogledajte str. 20.

Kako se prijaviti

Radni programi najavljuju financiranje određenih područja istraživanja i inovacija. Može im se pristupiti putem Portala za sudionike (<http://bit.ly/H2O2OPP>) na kojemu se navodi vrijeme budućih poziva na podnošenje prijedloga. Svaki pripremljeni poziv pruža detaljnije informacije o pitanjima povezanim s istraživanjem i inovacijama koje podnositelji zahtjeva za financiranje moraju obraditi u svojim prijedlozima.

Iako se pojedinosti o pozivima mogu pronaći u Službenom listu Europske unije, Portal za sudionike pruža više informacija. Pruža jednostavne smjernice i sve alate koji su potrebni za podnošenje zahtjeva za financiranje i upravljanje projektima od početka do kraja. Obuhvaća sve vrste aktivnosti u vezi s istraživanjem i inovacijama.

Nacionalne osobe za kontakt (<http://bit.ly/H2O2ONCP>) također nude brojne informacije i smjernice za program Obzor 2020. U svakoj državi EU-a postoji barem jedna, a nekoliko ih je i u ostalim državama.

Konkretna pitanja također se mogu poslati Službi za upite o istraživanjima putem internetske stranice <http://ec.europa.eu/research/enquiries>

Podnošenje prijedloga

Prijedlozi se moraju podnijeti prije isteka roka poziva na koji se prijavljuje. Portal za sudionike daje jasne upute. Sustav je jednostavniji nego ikada – nema više papira! Prijedlozi se podnose isključivo putem interneta.

Pronalaženje partnera

Mnogi pozivi zahtijevaju da se skupina sastoji od barem tri partnera. Funkcija pretraživanja partnera na Portalu za sudionike pomaže u pronalaženju potencijalnih partnera s određenim kompetencijama, infrastrukturom ili iskustvom.

Stručna procjena

Nakon isteka roka, svaki prijedlog procjenjuje skupina neovisnih stručnjaka iz područja koja su obuhvaćena pozivom. Stručna skupina ocjenjuje svaki prijedlog prema popisu kriterija (pogledajte <http://bit.ly/H2020Eval>). Na toj se osnovi izabiru najbolji prijedlozi za financiranje.

Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava

Nakon što projekt prođe fazu znanstvene procjene (u trajanju od pet mjeseci), podnositelji zahtjeva obavještavaju se o ishodu. Za prijedloge koji su izabrani za financiranje, Europska komisija sastavlja ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava.

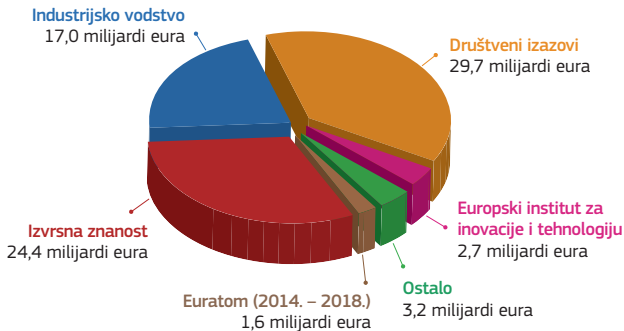
Vremenski rok za potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava obično je tri mjeseca.

Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava potvrđuje opis aktivnosti povezanih s istraživanjem i inovacijama koje će biti provedene, vremensko trajanje i proračun projekta, cijene i troškove, prava i obveze, podjelu uloga, pravila o suspendiranju i ukidanju projekata itd.

Tada projekt može početi!

Proračun programa OBZOR 2020. (u cijenama za 2013.)

Korisne poveznice:

Portal za sudionike

<http://bit.ly/H2020PP>

Služba za pomoć:

<http://ec.europa.eu/research/enquiries>

Saznajte više o programu Obzor 2020.

<http://ec.europa.eu/horizon2020>

Nacionalne osobe za kontakt (NCP)

<http://bit.ly/H2020NCP>

Europska poduzetnička mreža

<http://een.ec.europa.eu/>

Registrirajte se kao stručnjak

<http://bit.ly/H2020Experts>

KAKO DOĆI DO PUBLIKACIJA EU-a

Besplatne publikacije

- jedan primjerak:
u knjižari EU-a (<http://bookshop.europa.eu>);
- više od jednog primjerka ili poster/karte:
u predstavništvima Europske unije (http://ec.europa.eu/represent_en.htm),
kod delegacija u zemljama koje nisu članice EU-a
(http://eeas.europa.eu/delegations/index_en.htm),
kontaktiranjem službe Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_en.htm)
ili pozivanjem broja 00 800 6 7 8 9 10 11 (besplatan poziv bilo gdje iz EU-a) (*).

(* Informacije su besplatne, kao i većina poziva
(mada neke mreže, javne govornice ili hoteli mogu naplaćivati pozive).

Publikacije koje se plaćaju:

- u knjižari EU-a (<http://bookshop.europa.eu>).

Pretplate koje se plaćaju:

- kod jednog od prodajnih predstavnika Ureda za publikacije Europske unije
(http://publications.europa.eu/others/agents/index_en.htm).

HORIZON 2020. najveći je program za istraživanje i inovacije ikada u EU-u. Tijekom sedam godina (od 2014. do 2020.) dostupno je gotovo 80 milijardi eura za financiranje, uz privatna i nacionalna javna ulaganja koja će dodijeljeni novac privući. HORIZON 2020. pomoći će u postizanju pametnog, održivog i uključivog gospodarskog rasta. Cilj je osigurati da Europa stvara znanost i tehnologiju na svjetskoj razini, uklanja prepreke za inovacije i olakšava suradnju javnog i privatnog sektora u donošenju rješenja za velike izazove s kojima se naše društvo suočava. Ovaj vodič detaljnije objašnjava program.

www.ec.europa.eu/horizon2020

Praktične informacije

Ured za publikacije

doi:10.2777/38230